

**СТАРОБІЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ
ДВАДЦЯТЬ ДРУГА СЕСІЯ**

РІШЕННЯ

“16” грудня 2021р.

м.Старобільськ

№ 22/15

Про затвердження Міської програми боротьби з амброзією полинолистю на території Старобільської міської територіальної громади на 2022-2025 роки

Відповідно до пункту 22 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Старобільська міська рада Луганської області

вирішила:

1. Затвердити міську програму боротьби з амброзією полинолистю на території Старобільської міської територіальної громади на 2022-2025 роки, що додається.

2. Рішення набирає чинності з моменту його оприлюднення на офіційному сайті Старобільської міської ради Луганської області.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Старобільської міської ради з питань житлово-комунального господарства, комунальної власності та благоустрою міста.

Міський голова

(Підпис)

Яна ЛІТВІНОВА

Додаток
до рішення Старобільської міської ради
“16” грудня 2021 р. № 22/15

МІСЬКА ПРОГРАМА

**боротьби з амброзією полинолистою на території
Старобільської міської територіальної громади
на 2022 - 2025 роки**

м. Старобільськ – 2021

ПАСПОРТ

**Міської програми боротьби з амброзією полинолистою
на території Старобільської міської територіальної громади
на 2022-2025 роки**

1.	Ініціатор розроблення Програми	Виконавчий комітет Старобільської міської ради
2.	Розробник Програми	Відділ житлово-комунального господарства, благоустрою та будівництва Старобільської міської ради
3.	Відповідальний виконавець Програми	Відділ житлово-комунального господарства, благоустрою та будівництва Старобільської міської ради
4.	Учасники Програми	Виконавчий комітет Старобільської міської ради, відділ житлово-комунального господарства, благоустрою та будівництва Старобільської міської ради, КП «Благоустрій м.Старобільськ»
5.	Термін реалізації Програми	2022 – 2025 роки
6.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, за роками	2022 – 40,0 тис грн 2023 – 50,0 тис грн 2024 – 50,0 тис грн 2025 – 60,0 тис грн
	всього	200,0 тис грн.
6.1	кошти бюджету Старобільської міської територіальної громади	200,0 тис грн.
6.2	кошти інших джерел	-
7.	Очікувані результати	призупинити розповсюдження злісного карантинного бур'яну- амброзії полинолистої до повної її ліквідації, покращити фітосанітарний та естетичний стан території громади, мінімізувати контакти населення, особливо дітей, з амброзією полинолистою

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Програма боротьби з амброзією полинолистою на території Старобільської міської територіальної громади (далі – Програма) на 2022-2025 роки розроблена у відповідності до Закону України «Про карантин рослин», Законів України «Про благоустрій населених пунктів», «Про захист рослин», «Про охорону земель», наказів Мінрегіонбуду України від 10.04.2006 №105 «Про затвердження правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України», Мінагрополітики України від 27.01.2005 №40 «Про затвердження Інструкції з виявлення, локалізації вогнищ карантинних бур'янів».

Програмою передбачається здійснення комплексу заходів, направлених на локалізацію та ліквідацію вогнищ небезпечного карантинного бур'яну – амброзії полинолистої, на протидію розвитку процесів деградації земель та поліпшення якості угідь, а також збереження територій у природному чи близькому до природного стані.

Серед великої кількості бур'янів амброзія полинолиста приносить особливо великі втрати в сільському господарстві, при цьому являючись злісним карантинним бур'яном. Рослини амброзії виробляють величезну кількість пилку та насіння. Квітковий пилок є дуже небезпечним і шкідливим для людини і при вдиханні з повітрям викликає алергічне захворювання – амброзійний поліноз. Хвороба протікає у вигляді різко вираженого алергічного риніту, кон'юктивіту, бронхіальної астми, мігрені, кропивниці та супроводжується значним знесиленням організму. Алергени містяться також в насінні та листі амброзії, що можуть викликати дерматити у людей. Лікування алергії, спричиненої пилом амброзії, тривале й важке.

При знаходженні в осередку поширення амброзії, в тому числі при виконанні робіт із знищення карантинних рослин, необхідно захистити відкриті ділянки шкіри, очі, верхні дихальні шляхи. Необхідно вдягати щільний одяг з довгими рукавами і штанинами, захисні рукавиці.

За даними Всесвітньої організації здоров'я, кожен п'ятий житель планети, у тому числі і в Україні, хворіє на алергічні захворювання або має минулі симптоми алергії. Нажаль, нині не існує універсальних фармакологічних препаратів, для профілактики та захисту здоров'я людей від алергії на амброзію полинолисту.

Негативний вплив на довкілля значно посилюється при її проникненні на необроблювані землі з порушеним трав'янистим покривом. Несвоєчасність вжиття заходів з локалізації вогнищ амброзії полинолистої приводить до поступового розширення площ цього бур'яну. Загальна площа запровадженого карантинного режиму на території Старобільської міської територіальної громади становить – 1321,2 га.

Необхідність розробки Програми викликана відсутністю комплексної системи боротьби з карантинними рослинами, насамперед з амброзією полинолистою, яка набула значного поширення на території населених пунктів і негативно впливає на довкілля.

Програма спрямована на розв'язання проблеми недопущення розповсюдження карантинних бур'янів, зокрема, амброзії полинолистої,

залучення до цього суб'єктів господарювання, підприємств та установ всіх форм власності та мешканців Старобільської міської територіальної громади Луганської області.

II. ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКИХ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

Амброзія полинолиста - один з найбільш небезпечних в Україні карантинних бур'янів-алергенів, який набуває дедалі ширшого розповсюдження на території Старобільської міської територіальної громади в зв'язку з погіршенням екологічних умов та відсутністю системного підходу в боротьбі зі шкідником.

Причиною швидкого поширення амброзії полинолистої є те, що цей вид має ряд біологічних особливостей, до яких належить:

- висока насіннева продуктивність до 80-100тис.штук з однієї рослини;
- насіння здатне дозрівати і давати повноцінні сходи, зберігаючи життєздатність протягом 40років;
- накопичення насіння в ґрунті;
- рослина має потужну корневу систему, що проникає вглиб до 4 метрів;
- здатність рослини витримувати довготривале підтоплення до 2 тижнів;
- рослині властива висока регенераційна здатність, після скошування амброзія здатна давати від залишків стебла нові паростки, які утворюють суцвіття і формують життєздатне насіння.

Амброзія полинолиста – небезпечний для людини і довілля бур'ян, який має карантинне значення для людини в Україні, засмічує вулиці та прибудинкові території, присадибні ділянки, сади, парки, пустирі, узбіччя доріг, береги річок та ставків, полезахисні смуги, створює неестетичний, занедбаний вигляд територій.

Розвиваючи велику надземну вегетативну масу, амброзія полинолиста здатна пригнічувати витісняти як культурні рослини так і бур'яни.

При великому забур'яненні надмірно висушуються й виснажуються ґрунти. Дослідження показують, що утворення однієї тони сухої речовини, амброзія полинолиста виносить з ґрунту 15,5кг азоту,1,5кг фосфору,а також близько 950 тн води.

Для повного знищення амброзії полинолистої необхідно застосування одночасно та систематично протягом мінімум 5 років комплексу агротехнічних, механічних, хімічних заходів та соціальних заходів, направлених на усвідомлення кожного громадянина масштабів шкодочинності амброзії полинолистої. Затвердження Програми та виділення коштів для проведення боротьби з амброзією полинолистою за рахунок коштів місцевого бюджету дасть можливість вирішити дану проблему.

Зважаючи на небезпечність карантинного бур'яну, боротьба з амброзією є одним з пріоритетних напрямків.

III. МЕТА ПРОГРАМИ

Основна мета програми полягає у зменшенні негативних наслідків від амброзії полинолистої на території Старобільської міської територіальної громади.

Впровадження комплексу дієвих заходів щодо виявлення та ліквідації вогнищ розповсюдження амброзії полинолистої протягом 2022-2025 років:

- зменшенні кількості випадків захворювань на алергію серед населення, пов'язаних із цвітінням амброзії;
- посиленні уваги населення та громадськості до існуючої проблеми шляхом популяризації знань та роз'яснень щодо шкідливості бур'яну-алергену;
- приведенні в належний фіто санітарний, екологічний та естетичний стан території громади;
- забезпеченні контролю за виконанням та проведенням заходів проти карантинного бур'яну амброзії полинолистої підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності, посадовими особами та громадянами.
- поступове зменшення площ засмічення карантинним бур'яном.

IV. ОБГРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ

З метою забезпечення збалансованих та комплексних заходів боротьби з амброзією полинолистою найдоцільнішим, оптимальним варіантом є об'єднання зусиль по знешкодженню цієї небезпечної алергенної рослини з використання механічних, агротехнічних та хімічних методів боротьби, що застосовуватимуться одночасно.

На території населених пунктів:

- систематичне скошування рослини амброзії з початку вегетації (квітень-травень) до цвітіння (кінець липня-початок серпня);
- виривання з корінням та їх знищенню шляхом спалювання в спеціально призначених місцях або подрібненням з наступним захороненням решток у санітарних ямах;
- знищення рослин амброзії на засмічених присадибних ділянках агротехнічним методом (перекопування або переорювання ґрунту з подрібненням ролинних решток) та (при можливості) з наступним висівом на цих ділянках багаторічних низькорослих або газонних трав;
- створення штучних фіто центрів з багаторічних трав у вогнищах амброзії полинолистої. Фітоценотичний метод – знищення рослин амброзії на засмічених ділянках шляхом переорювання ґрунту та наступним висівом на цих ділянках багаторічних травосумішей або газонних трав. Штучне створення багаторічних трав сприяє пригніченню осередків амброзії. У зв'язку з тим, що багаторічні трави повільно ростуть в перший період вегетації, найбільш ефективним є поєднання попередньої обробки ґрунту для знищення вегетуючої амброзії з наступним посівом багаторічних трав і травосумішей в оброблений

грунт. Для степової, посушливої зони найбільш ефективні посіви таких видів: конюшина біла, конюшина сунична, спориш звичайний.

Для ефективної боротьби з карантинними рослинами необхідно не тільки комплексне застосування механічного, біологічного і фітоценотичного методів, а й підвищення відповідальності за належне утримання земельних ділянок їх власниками та орендарями, прилеглої території - суб'єктів господарювання.

Очищення власних земельних ділянок та прилеглих територій сприяє зменшенню площі розповсюдження карантинних рослин і зниженню їх негативного впливу на довкілля.

V. НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗАХОДИ ПРОГРАМИ

Основними напрямками програми є:

- виконання заходів щодо локалізації та ліквідації амброзії полинолистої в місцях їх розповсюдження;
- провести механічні, агротехнічні, хімічні та інші заходи локалізації амброзії полинолистої, з метою їх ліквідації на території громади;
- привернути увагу населення та громадськості до проблеми, пов'язаної із засміченням земель карантинним бур'яном;
- приділити особливу увагу ознайомленню з карантинним бур'яном у навчальних закладах та громадських місцях населеного пункту;
- оснащення комунального підприємства КП «Благоустрій м. Старобільськ» необхідною кількістю спецтехніки та обладнання для забезпечення ефективної боротьби з амброзією;
- перелік заходів Програми наведений у додатку.

VI. ОБСЯГИ ТА ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ

Фінансування заходів Програми здійснюється за рахунок бюджету Старобільської міської територіальної громади, а також інших джерел не заборонених законодавством України. Обсяги фінансування заходів програми, можуть коригуватися в залежності від змін, що вносяться до цієї програми.

Ресурсне забезпечення програми

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	Етапи виконання програми, тис. грн				Усього витрат на виконання програми
	2022рік	2023рік	2024рік	2025рік	
Обсяг ресурсів, всього	40,0	50,0	50,0	60,0	200,0
Коштів місцевого бюджету	40,0	50,0	50,0	60,0	200,0

VII. СТРОКИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Програма складена на строк виконання 4 роки з 2022 по 2025 роки.

VIII. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Реалізація програми дасть можливість:

- призупинити розповсюдження злісного карантинного бур'яну - амброзії полинолистої до повної її ліквідації;
- покращити фітосанітарний та естетичний стан території громади;
- зберегти природну родючість ґрунтів та поліпшити екологію навколишнього природного середовища;
- мінімізувати контакти населення, особливо дітей, з амброзією полинолистої.

IX. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Організаційне забезпечення реалізації Програми і контроль за виконанням передбачених програмою заходів здійснює заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів та постійна комісія Старобільської міської ради з питань житлово-комунального господарства, комунальної власності та благоустрою міста.

Головним розпорядником бюджетних коштів та відповідальним виконавцем Програми є Відділ житлово-комунального господарства, благоустрою та будівництва Старобільської міської ради Луганської області.

Додаток
до міської програми боротьби з амброзією
полинолистою на території
Старобільської міської територіальної громади

**Заходи
з виконання програми боротьби з амброзією полинолистою
на території Старобільської міської територіальної громади
на 2022-2025 роки**

Заходи	Термін виконання	Відповідальні виконавці
1	2	3
1.Забезпечення виконання та проведення організаційних заходів проти карантинних рослин		
Забезпечення організації проведення обстежень з метою виявлення нових вогнищ розповсюдження амброзії полинолистої	2022 рік 1 півріччя	КП «Благоустрій м. Старобільськ», Відділ жкг,благоустрою та будівництва міської ради,спеціалісти ГУДержпродспоживслужби в Луганській області
Забезпечення організації проведення робіт щодо локалізації і ліквідації карантинних рослин у межах закріплених територій та у приватному секторі	щороку протягом вегетаційного періоду травень-жовтень	КП «Благоустрій м. Старобільськ», підприємства,установи та організації усіх форм власності, жителі приватного сектору
Направлення повідомлень в письмовій формі підприємствам, установам, організаціям та закладам про необхідність очищення від карантинних рослин відведених, закріплених територій	щороку квітень - травень	Відділ жкг, благоустрою та будівництва Старобільської міської ради
Проведення робіт зі знищення амброзії у межах відведених, закріплених та на прилеглих територіях(у випадку відсутності можливості проведення робіт власними силами, укладення договорів на виконання робіт із спеціалізованими підприємствами)	щороку травень-жовтень	КП «Благоустрій м. Старобільськ», керівники підприємств, установ, закладів, жителі приватного сектору
Узагальнення інформації, яка отримана від підприємств, установ, організацій та закладів про проведену роботу зі знищення карантинних рослин у межах відведених, закріплених та на прилеглих територіях.	щороку жовтень	Відділ жкг, благоустрою та будівництва Старобільської міської ради
Виявлення порушень фітосанітарного стану та території Старобільської МТГ, затвердження графіка рейдів-перевірок по знищенню амброзії(із обов'язковим включенням представників громадськості)	щороку травень - жовтень	Відділ жкг, благоустрою та будівництва Старобільської міської ради
Проведення рейдів-перевірок по знищенню карантинних рослин	щороку травень - жовтень	Відділ жкг, благоустрою та будівництва Старобільської міської ради, спеціалісти ГУДержпродспоживслужби в

		Луганській області
2.Виконання заходів щодо локалізації та ліквідації амброзії полинолистої в місцях її розповсюдження		
Забезпечення організації проведення обстежень закріплених територій з метою виявлення розповсюдження карантинних рослин з визначенням їх площ та методів боротьби	щороку квітень – травень	КП «Благоустрій м. Старобільськ», Відділ жкг, благоустрою та будівництва Старобільської міської ради,
За пропозиціями комунального підприємства підготовка відповідних документів на фінансування робіт за визначеними методами	щороку, до затвердження бюджету міської ради	Відділ жкг, благоустрою та будівництва Старобільської міської ради
Забезпечення організації проведення робіт щодо локалізації та ліквідації амброзії полинолистої на закріплених територіях	щороку травень - жовтень	КП «Благоустрій м. Старобільськ
Поновлення порушених ділянок у місцях проведення земляних робіт при будівництві, ремонті, реконструкції комунікацій посівом газонних трав(травосумішей)	постійно	КП «Благоустрій м. Старобільськ», підприємства, установи та організації усіх форм власності, жителі приватного сектору
3.Оснащення комунального підприємства необхідною кількістю спецтехніки, обладнання, захисного одягу для забезпечення ефективної боротьби з карантинними рослинами.		
4.Привернення уваги населення та громадськості до проблеми, пов'язаної із зараженням земель карантинними рослинами		
Висвітлення у засобах масової інформації та на сайті міської ради, для широкої пропаганди серед населення і суб'єктів господарювання важливості проведення заходів по знищенню карантинних рослин	щороку травень-жовтень	Відділ жкг, благоустрою та будівництва Старобільської міської ради
Інформаційні кампанії(листівки на дошках оголошень та інформаційних ресурсах ради) для широкої пропаганди серед населення і суб'єктів господарювання важливості проведення заходів по зниженню карантинних рослин	щороку травень -жовтень	Відділ жкг, благоустрою та будівництва Старобільської міської ради, старости міської ради, ГУ Держпрожспоживслужби в Луганській області,

Секретар міської ради

(Підпис)

Світлана БАРАБАШ